

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж2.38/16
21. јануара 2016. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу за решавање спорова из породичних односа у саставу судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Наде Бачкалић, чланова већа, у правној ствари тужиље М.П. из Н.С., коју заступа пуномоћник М.П., адвокат из Н.С., против туженог А.П. из Н.С., кога заступа пуномоћник В.Х., адвокат из Н.С., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог против пресуде Основног суда у Новом Саду П2.1312/2014 од 24.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу ОДБИЈА, пресуду Основног суда у Новом Саду П2.1312/2014 од 24.09.2015. године ПОТВРЂУЈЕ.

Образложење

Првостепеном пресудом одређене су мере заштите од насиља у породици и туженом је забрањено приближавање тужиљи на удаљености мањој од 50 м, приближавање месту становања и месту рада тужиље на удаљености мањој од 50 м и свако даље узнемиравање тужиље. Одлучено је да се наведене мере одређују са роком трајања од годину дана, почев од дана доношења пресуде. Тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 54.000,00 динара, у року од 15 дана, под претњом извршења. Одлучено је да жалба против ове пресуде не задржава њено извршење.

Против наведене пресуде, тужени је изјавио благовремену жалбу из свих разлога прописаних одредбом чл. 373 ст. 1 Закона о парничном поступку, са предлогом да је овај суд укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или преиначи на тај начин што ће одбити тужбени захтев у целости.

Жалба није основана.

Испитавши првостепену пресуду у границама жалбених и разлога на које пази по службеној дужности, у складу са одредбом чл.386 ст.3 Закона о парничном поступку, овај суд налази да је иста донета без битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, као и без битне повреде из тач. 12 истог члана, на коју је жалбом указано. Одлучено је на подлози правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања и уз правилну примену материјалног права.

Првостепени суд утврђује да су парничне странке закључиле брак у јулу године, у браку је рођено двоје деце, малолетна Т.П., дана године и малолетна Н. П.,

дана године. У току је поступак развода брака парничних странака по тужби тужиље.

Парничне странке су се након закључења брака, под утицајем мајке туженог, вратиле да живе у Г. у Републици Хрватској, иако је ранији договор био да ће живети у Н. С.. У том периоду односи између тужиље и мајке туженог су се погоршавали, при чему је тужени остајао неутралан.

На годишњицу брака у јулу 2009. године, странке су по ранијем договору купиле плац у Н. С. који је уписан као сувласништво странака, што је изазвало бурну реакцију мајке туженог која их је оптужила да су лопови, а тужиљу да је окренула туженог против родитеља. Тужени је том приликом ћутао, а тужиља је понудила да се уговор поништи и плац препише на туженог. Истог дана, када је тужени отишао до града, мајка туженог је прво вербално, а затим и физички напала тужиљу, ударила јој је шамар и више пута почупала за косу. Тужиља се уплашила за свој интегритет и позвала полицију. По доласку полиције, обављен је разговор и тужиљи је речено да не могу више ништа учинити. Тужени је након што је сазнао да је тужиља звала полицију био врло љут, јер га је „брукала“. Након овог инцидента мајка туженог је више пута тужиљи поновила да ће завршити на гробљу ако буде поново звала полицију.

Парничне странке су се 2010. године доселиле у Н. С., али ни у даљем нису имале квалитетан однос. Када је тужиља била у петом месецу трудноће, тужени је први пут физички насрнуо на њу када су отишли у Г. у Хрватску на пар дана. Повод за свађу је била тужиљина жеља да оде са дететом у посету код својих родитеља. Тужени ју је том приликом увукао у кућу, прислонио уз врата шпајза и понављао како не може да иде, потом ју је увукао у собу, бацио на кревет и почео да је дави рукама. Његова мајка је тада ушла у собу, рекла да престане, јер не треба да иде на робију због ђубрета, након чега је тужени пустио тужиљу. Странке су потом изашле на двориште, где је тужени покушао да је удари, али како је тужиља подигла руку, добила је ударац по руци. Покушао је опет да је удари, али га је у томе спречио његов отац. Након овог догађаја, тужиљи је због стреса било лоше, одвезли су је у болницу, где је добила лек и преноћила.

По повратку у Н. С. једно време је све било мирно, али је сваки мањи проблем био разлог за тензију и пребацивања. Тужени је тужиљи говорио да је лења, да се вади на децу и замерао јој је сваку ситницу. Пребацивао јој је што је плац уписан и на њеном имену. Приликом једне такве свађе опет је употребио силу, гурнуо је прсте у уста тужиљи и уносећи јој се у лице претио да ће јој заврнути вилицу да неће моћи да говори, вређајући је речима „крмачо, краво, курво“. Након овога, тужиља је пристала да се плац препише искључиво на туженог, као и аутомобил.

Родитељи туженог су се доселили у Н. С. године, у приземље куће у којој су странке живеле. Тужени је временом сву своју животну активност пребацио код родитеља, тамо је спавао, јео и боравио. Са тужиљом није комуницирао и наложио јој је да му се обраћа само у вези са питањима око деце. Једном приликом су родитељи туженог изашли из куће и закључали кућу и двориште, а тужиља је са ћерком остала у дворишту. Када је тужиља касније питала туженог због чега су то урадили када су знали да је она ту, он ју је ударио главом о чело и рекао како ће је задавити ланцем, ако настави тако да прича. Односи између странака су се стално погоршавали и тужени је тужиљи често говорио да је „свиња, крмача, кобила, крава, курва“, све пред децом, што је за последицу имало испаде деце, у виду псовке коју је користио њихов отац. Када би тужиља говорила деци да нешто не смеју да ураде, оне би јој одговарале „а ко тебе слуша“.

У октобру 2013. године тужени је дошао код тужиље на посао и тражио да му да њену возачку дозволу. Док је тражила дозволу у торби, тужени јој је узео торбу и сав садржај просуо на под, унео јој се у лице, ударио је главом и рекао јој да га нервира, да је кобила, крмача, да му је уништила живот, да уништава децу и да има недељу дана да

се исели из куће. Недељу дана након тог догађаја, на њен рођендан, узео јој је бурму. Уочи породичне славе године, тужени је тужиљи рекао да не жели да је види у кући на тај дан и да је мрзи. Тужиља је учествовала у свим припремама око славе, али је на сам тај дан радила дуплу смену на послу, како не би била код куће.

Последњи физички напад туженог на тужиљу се догодио године, на годишњицу брака. Тужени ју је том приликом одгурао на балконска врата, називајући је кравом, крмачом, курвом, говорећи јој да му се гади када је гледа. За то време су деца била у другој соби, а мајка туженог је опет говорила туженом да не робија због ђубрета. Потом је тужиљу одгурао на спрат, ушао за њом у собу и ударио је у пределу уста и ува. Тужиља је од удараца задобила хематоме на усни и иза ува које ју је болело. Када је мајка туженог дошла са децом, тужени је тужиљу као помазио руком по образу да деца не примете, али ју је ударио ногом у цеваницу. О овом догађају тужиља није обавестила полицију због страха од ранијих претњи упућених од стране туженог и његове мајке. На преглед код свог лекара је отишла године, пошто су јој у У. ц., где се претходно јавила, рекли да би због начина на који је задобила повреде морали обавестити полицију.

Наредног дана (..... године) тужиља је са децом смештена у Сигурну женску кућу, јер није имала где друго. Тамо је боравила до јануара године, када је са децом прешла да живи у изнајмљени стан. За време боравка у Сигурној женској кући, странке су комуницирале телефонски, није било личних контаката, али се дешавало да се и преко телефона споречкају, када би тужени каснио са враћањем деце. Тужени је све време редовно виђао децу.

Тужени је према тужиљи прво вршио психичко насиље у виду вређања, псовања, претњи, називања погрдним именима, изазивања осећаја кривице и неспособности, игнорисања комуникације и пребацивања одговорности за своје насилно поступање, као и пружање подршке деци да мање поштују своју мајку. Тужени је према тужиљи вршио и физичко насиље у виду гурања, ударања по глави и ногама, дављења. На овај начин тужени је угрозио психички и физички интегритет тужиље, а својим насилним обраћањем је утицао на њену општу функционалност, нарушио јој је самопоуздање и самопоштовање, како је оценио у свом налазу и мишљењу надлежни орган. Заједничка деца су индиректно била изложена насиљу у породици, јер су често присуствовале гласним свађама, омаловажавању и вређању тужиље од стране туженог и његове мајке. Последице таквог понашања се код њих већ уочавају. Девојчице су усвојиле погрешне образце опхођења према мајци. Обе имају проблем, са контролом физиолошког пражњења малолетна Н. (. година), односно са контролом мокрења малолетна Т. (. година). У извештају надлежног органа старатељства темељно је анализиран утицај насиља које је вршено над тужиљом непосредно, као и утицај који је на деци видљив, при чему оне вербализују начин на који је испољавано насиље над њиховом мајком.

На основу овако утврђеног чињенично стања, првостепени суд је, позивом на одредбе чл. 197 и 198 ст. 3, 4 и 5 Породичног закона, усвојио тужбени захтев и одредио заштитне мере као у изреци првостепене пресуде, уз образложење да је изрицање ових мера неопходно како се насилно понашање туженог не би поновило, те да није оправдано да се исте суспендују за време примопредаје деце, јер управо ове ситуације представљају опасност за тужиљу.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и релевантну материјалноправну регулативу, овај суд налази да је одлука првостепеног суда правилна.

Тужени претежним делом жалбе пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињенично стања. Ово стога што сматра да је суд своју одлуку о одређивању заштитних мера засновао искључиво на исказу тужиље и на мишљењу Центра за социјални рад, који је у ствари само некритички препричан исказ тужиље.

Овај суд налази да овакви наводи туженог нису основани. Првостепени суд је у проведеном поступку саслушао странке, предложене сведоке, те у складу са одредбом чл. 286 Породичног закона, прибавио мишљење Центра за социјални рад, на основу чега је могао на поуздан начин извести закључак о постојању насиља у породици. Уз то, првостепени суд је подробно анализирао исказе странака и сведока, а нарочиту пажњу је посветио држању туженог пред Центром за социјални рад и судом, поготово начину на који је давао одговоре на поједина питања, пре свега на питање везано за постојање насиља у породици на које је тужени одговорио да се не сећа. У конкретном случају, из утврђених чињеница несумњиво произилази да су у понашању туженог према тужилици за време трајања заједнице живота постојали елементи континуираног насиља које се манифестовало како у психичком, тако и у физичком облику. У прилог изнетом говори и мишљење Центра за социјални рад да је у конкретном случају сврсисходно изрицање предложених заштитних мера. Ово мишљење је, насупрот становишту туженог, засновано на казивањима странака, њихове деце, али и на опажањима самих стручних радника овог Центра.

Следом изнетог, иако је у проведеном поступку утврђено да од прекида заједница живота није било насиља од стране туженог према тужилици, у смислу одредби чл.197 Породичног закона, правилно првостепени суд закључује да је изрицање заштитних мера оправдано са превентивног аспекта, у циљу елиминације ризика за стварање ситуација које су подобне да до насиља поново дође, с обзиром да је несумњиво утврђено да је истог у претходном периоду било.

Правилно је првостепени суд одлучио о трошковима поступка, руководећи се одредбом чл. 207 Породичног закона, а имајући у виду и успех у спору.

Како тужилац одређен захтев за накнаду трошкова жалбеног поступка није поставио, процесних услова за одлучивање о њима, по одредби чл. 163 ст. 1 Закона о парничном поступку, нема.

Из изнетог, одлучено је као у изреци, применом одредбе чл. 390 Закона о парничном поступку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Јелица Бојанић-Керкез, с.р.

Зто: